

כ"ו ניסן תשס"ח
01 מאי 2008

לכבוד

מנהלי בתי הספר ורכזי המתמטיקה בחטיבות העליונות,

שלום,

הנדון: עקרונות של מבנה ההיבחנות החדש בבגרות במתמטיקה

לקראת הערכות בית הספר להוראת המתמטיקה בחטיבה העליונה בשנה"ל התשס"ט, מובא תקציר של עקרונות מבנה ההיבחנות החדש במתמטיקה. כבר בשנה"ל התשס"ח נמצא מבנה ההיבחנות החדש בשלב ניסוי ברמת 3 יח"ל בתשעים בתי ספר, ובמסגרתו ייבחנו כ- 5,000 תלמידים במועד הקיץ הקרוב. בשנה"ל התשס"ט יורחב הניסוי לבתי ספר נוספים ולכל שלוש רמות הלימוד של 3 יח"ל, 4 יח"ל ו- 5 יח"ל כמכלול אחד. מסמך עקרונות זה מאפשר למנהלי בתי ספר לבדוק את האפשרות להצטרף למערך הניסוי, ולהיערך לכך מבעוד מועד.

בהמשך שנה"ל התשס"ח יופץ מסמך מפורט הכולל לוחות זמנים להטמעת התוכנית, מבנה שאלוני הבגרות, תכני הלימוד שיידרשו בכל שאלון, אופי השאלות בבחינות הבגרות, והדרכה לשימוש בספרי הלימוד הקיימים.

ניתן לפנות בכל שאלת הבהרה הנוגעת למבנה ההיבחנות החדש לד"ר חנה פרל בדואר אלקטרוני:

hannahpe@int.gov.il

עקרונות של מבנה ההיבחנות החדש בבגרות במתמטיקה

- קיימת שמירה על תוכניות הלימוד כפי שהן, ולא נדרש שינוי במספר השעות השבועיות במתמטיקה.
- יש צמצום מספר השאלונים ברמות של 4 ו-5 יח"ל מ- 3 ל- 2 שאלונים. מבנה זה יאפשר לנצל יותר שעות להוראה.
- לא יהיו שאלונים משותפים לשתי רמות לימוד שונות. שינוי זה יאפשר להתאים במדויק את רמת השאלון לנדרש בכל רמה בנפרד.
- קיימת התאמה בין נושאי הלימוד של 4 יח"ל ושל 5 יח"ל באופן המאפשר מעבר חלק בין רמות הלימוד השונות. עד למחצית כיתה י"א התאמת הנושאים היא מלאה, ומאפשרת לימוד משותף.
- המשקל היחסי של כל שאלון יתאים לחלקו היחסי בתוכנית הלימודים.
- השאלון הראשון של תלמידי 4 ו-5 יח"ל (הכולל לפחות 60% מהחומר) יאפשר קבלת זכאות לבגרות במתמטיקה בהיקף של 3 יח"ל. באופן זה תהיה אפשרות לתלמידים, שבכיתה י"ב אינם מתמודדים עם העומס הלימודי במתמטיקה, לסיים את התיכון עם זכאות לבגרות. לתלמידים אלה תעמוד הזכות להשלים בעתיד את שאלון ב' ולהשלים באופן זה את הבגרות בהיקף של 4 או 5 יח"ל.

- השאלון הראשון של תלמידי 5 יח"ל (הכולל 60% מהחומר), יוכר גם כשאלון ראשון עבור קבלת זכאות לבגרות בהיקף של 4 יח"ל. באופן זה תהיה אפשרות לתלמידי 5 יח"ל, שבכיתה י"ב אינם מתמודדים עם העומס הלימודי במתמטיקה, לסיים את התיכון עם זכאות לבגרות בהיקף של 4 יח"ל.
- מבנה השאלונים יכלול שילוב נושאים המאפשר קישוריות בהוראה ומהווה קרקע נוחה יותר לפיתוח החשיבה, ולחיסכון בשעות הוראה.
- מבנה ההיבחנות החדש נועד רק לתלמידים המתחילים בשנה"ל התשס"ט את לימודיהם בכיתה י'.

3 יח"ל

מספר שאלון	משקל יחסי	מספר השאלות למענה	מועד מומלץ להגשה	הערות
35801	25%	4 מתוך 6 בצבירה	קיץ י"א	מומלץ להגיש במשותף עם שאלון 35802
35802	35%	4 מתוך 6 בצבירה	קיץ י"א	מומלץ להגיש במשותף עם שאלון 35801
35803	40%	4 מתוך 6	קיץ י"ב	ללא דרישה לציון מינימלי

הערות:

- השאלון השלישי יותאם במדויק לנדרש ברמת 3 יח"ל.
- צפויה הגדלת שיעורי הזכאות לבגרות במתמטיקה: חלק מהתלמידים שכיום אינם מצליחים להתמודד עם הקושי שבשאלון השלישי הנוכחי, יוכלו להשיג בשאלון השלישי החדש ציון עובר.
- צפויה הגדלת שיעורי הצטיינות בבגרות בהיקף 3 יח"ל במתמטיקה: התלמידים החזקים, שמצליחים היטב בשני השאלונים הראשונים אך אינם מצליחים להשיג הצטיינות בשאלון השלישי הנוכחי, יוכלו להצטיין גם בשאלון השלישי החדש.
- התכנים הנדרשים בשני השאלונים הראשונים משולבים באופן המעודד הגשה לשניהם במועד אחד.

4 יח"ל

מספר שאלון	משקל יחסי	מספר השאלות למענה	מועד מומלץ להגשה	הערות
35804	65%	2 מתוך 3 בכל אחד משלושה פרקים	קיץ י"א	מקנה זכאות לרמת 3 יח"ל
35805	35%	3 מתוך 4	קיץ י"ב	

הערות:

- הלימודים בכיתה י' יכולים להתבצע בנפרד או במשותף עם תלמידי 5 יח"ל.
- קיימת התאמה מקסימאלית של נושאי הלימוד לאורך כל החטיבה העליונה. התאמת נושאי הלימוד מאפשרת ניווד של תלמידים בין רמות הלימוד השונות.
- חלק מהתלמידים אינם מצליחים כיום להתמודד עם הקושי שבשאלון המשותף ל- 5 יח"ל. ביטול השאלון המשותף צפוי להגדיל את שיעורי הזכאות לבגרות במתמטיקה, ואת שיעורי הצטיינות בבגרות ברמה של 4 יח"ל.
- תלמיד הנושר מלימודי המתמטיקה בכיתה י"ב, לאחר שעמד בשאלון הראשון, יהיה זכאי לבגרות מתמטיקה בהיקף 3 יח"ל.
- צמצום מספר השאלונים ושילוב נושאי תוכן מאפשרים הוראה נכונה ויעילה של מתמטיקה ולחיסכון בשעות ההוראה.
- הוראת המתמטיקה מתבצעת באופן המתאים יותר למבנה הדעת, מקל על פתוח החשיבה, ומאפשר למורה סביבת הוראה נוחה יותר.

5 יח"ל

מספר שאלון	משקל יחסי	מספר השאלות למענה	מועד מומלץ להגשה	הערות
35806	60%	2 מתוך 3 בכל אחד משלושה פרקים	קיץ י"א	מקנה זכאות לרמת 3 יח"ל או לשאלון הראשון של 4 יח"ל (35804)
35807	40%	2 מתוך 3 בפרק אחד, ו- 1 מתוך 2 בפרק שני	קיץ י"ב	

הערות:

- הלימודים בכיתה י' יכולים להתבצע בנפרד או במשותף עם תלמידי 4 יח"ל.
- קיימת התאמה מקסימאלית של נושאי הלימוד לאורך כל החטיבה העליונה. התאמת נושאי הלימוד מאפשרת ניווד של תלמידים בין רמות הלימוד השונות.

- תלמיד הנושר מלימודי המתמטיקה בכיתה י"ב, לאחר שעמד בשאלון הראשון, יהיה זכאי לבגרות מתמטיקה בהיקף 3 יח"ל.
- צמצום מספר השאלונים ושילוב נושאי תוכן מאפשרים הוראה נכונה ויעילה של מתמטיקה ולחיסכון בשעות ההוראה.
- הוראת המתמטיקה מתבצעת באופן המתאים יותר למבנה הדעת, מקל על פתוח החשיבה, ומאפשר למורה סביבת הוראה נוחה יותר.

בברכה,

ד"ר חנה פרל

מפמ"ר מתמטיקה

העתק: שלומית עמיחי – מנכ"ל המשרד

פרופ' ענת זוהר – יו"ר המזכירות הפדגוגית

לאה רוזנברג – סמנכ"ל, ומנהלת המינהל הפדגוגי

אברהם זוכמן – ראש אגף המפמ"רים

יפה פס – מנהלת האגף לחינוך על יסודי

רחלה שיפר – מנהלת אגף הבחינות

מנהלי מחוזות